

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۰ / ۳ / ۱۳۸۶
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

راهنمای سؤالات فلسفه

۱۲	انسان پیوسته می کوشد تا با بهره جویی از عقل خود، به راز و رمز امور دست یابد. (۰/۲۵) وقتی او در مقابل حوادث جهان دچار حیرت می شود، برای زدودن حیرت و فهم حقایق امور به سوی بحث های فلسفی می رود. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	در مکتب فلسفی مارکسیسم این اعتقاد وجود دارد که برخی بسته به این که در کدام یک از طبقات اقتصادی جامعه تعلق دارد و در کدام دوره زندگی می کند، دارای عقاید و ارزش های خاصی است. (۰/۵) [یا در این مکتب انسان مثل تکه مومی فرض شده که خودش نمی تواند به خودش شکلی دهد بلکه تحت شرایط اقتصادی و اجتماعی زمانه خود شکل می گیرد. (۰/۵)] اما از دید فیلسوفان الهی انسان با روح غیر مادی و فطرت الهی خود، صاحب اراده ی آزاد است که می تواند خود را از قید و بند پایگاه طبقاتی خود رها سازد و ارزیابی اندیشه ها و ارزش ها در ترازوی عقل و منطق برای خود فرهنگ خاصی انتخاب کند. (۰/۵)	۱
۱۴	یک عالم قصد دارد در کاوش های خود موجودات را از لحاظ صفت و خصوصیت معینی بشناسد و بداند که این شیء چیست (۰/۵) اما فیلسوف در پی یافتن احکام و قواعد هستی و وجود است (۰/۲۵) او به بودن اشیاء و اصل هستی آن ها با قطع نظر از چه چیز بودن و اختلاف آن ها توجه دارد. (۰/۲۵)	۱
۱۵	روش آن ها در تاریخ فلسفه بسیار مهم بوده زیرا آن ها بحث های استدلالی را گسترش دادند (۰/۲۵) و همین زمینه ای فراهم کرد تا فن منطق مورد توجه اندیشمندان قرار گیرد. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	الف) صبغه مابعد الطبیعی (۰/۲۵) - پندارهای دینی (۰/۲۵) ب) خویششن شناسی (۰/۲۵) - تابناک انسانیت (۰/۲۵)	۱
۱۷	سقراط می گفت هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده ایم از این رو سقراط سعی می کند تا به تعریف اموری چون شجاعت، عدالت، دوستی فضیلت پردازد. (۱)	۱
۱۸	خطا ناپذیر بودن (۰/۲۵) که ضامن صحت و درستی معرفت (۰/۲۵) به امور پایدار تعلق داشتن (۰/۲۵) که ضامن دوام و ثبات معرفت است. (۰/۲۵)	۱
۱۹	افلاطون موجودات جهان ماوراء طبیعت را مثال نامید و جمع آن مثل خوانده می شود. (۰/۵) مثل گوهرهای اصیل و جاودانه ای هستند که موجودات این جهان همگی بدل آن ها محسوب می شوند. (۰/۵)	۱
۲۰	علت فاعلی (۰/۲۵) و علت غایی (۰/۲۵) علت های بیرونی به حساب می آیند. ذکر یک مثال مناسب برای هر کدام (۰/۲۵)	۱
۲۱	گزینه ی (ج) یعنی ماده آن است صحیح می باشد. (۰/۵)	۰/۵
۲۲	گزینه ی (د) یعنی تفسیر جهان هستی از افق علل اربعه صحیح می باشد. (۰/۵)	۰/۵
۲۰	جمع نمره	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : فلسفه و منطق	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۰ / ۳ / ۱۳۸۶
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

راهنمای سؤالات منطق		نمره												
۱	الف) کتاب المُلخَص از فخر رازی است. (۰/۲۵) ب) آب تصور غیر بدیهی است (۰/۲۵) . روشنی تصور بدیهی است. (۰/۲۵) ج) سخن موزون قافیه دار ← شعر معرف (۰/۲۵) معرف (۰/۲۵)	۱												
۲	الف) دلالت التزام (۰/۲۵) ب) دلالت مطابقه (۰/۲۵) ج) دلالت تضمن (۰/۲۵)	۰/۷۵												
۳	الف) تصور جزئی: این دختر - آن شاخسار (۰/۲۵) (یک مورد کافی است). تصور کلی: نغمه - بلبلان - نغمه بلبلان (۰/۲۵) (یک مورد کافی است). ب) بیشترین مصداق متعلق به دانش آموز (۰/۲۵) کمترین مصداق متعلق به دانش آموز فعال مؤدب سوم انسانی (۰/۲۵) ج) عموم و خصوص من وجه (۰/۲۵)	۱/۲۵												
۴	الف) ذاتی: یعنی آنچه داخل در حقیقت و ماهیت است و به عبارت دیگر مقوم ماهیت باشد. (۰/۲۵) عرض خاص: کلی عرضی که اختصاص به یک ماهیت دارد (۰/۲۵) نوع حقیقی: آنچه که از لحاظ امور ذاتی قابل تقسیم نیست. (۰/۲۵) ب) رسم ناقص (۰/۲۵) ج) مثال مناسب (۰/۲۵)	۱/۲۵												
۵	ذکر مثال مناسب برای هر قسمت (۰/۲۵)	۱												
۶	جدول زیر را کامل کنید.	۱												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>اصل قضیه</th> <th>عکس قضیه</th> <th>نقیض قضیه</th> <th>متضاد قضیه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>هر دانائی تواناست</td> <td>بعضی تواناها دانا هستند (۰/۲۵)</td> <td>بعضی داناها توانا نیستند. (۰/۲۵)</td> <td>هیچ دانائی توانا نیست</td> </tr> <tr> <td>هیچ بی نیاز از خدا موجود نیست (۰/۲۵)</td> <td>هیچ موجودی بی نیاز از خدا نیست</td> <td>بعضی از موجودات بی نیاز از خدا هستند</td> <td>هر بی نیاز از خدا موجود است (۰/۲۵)</td> </tr> </tbody> </table>	اصل قضیه	عکس قضیه	نقیض قضیه	متضاد قضیه	هر دانائی تواناست	بعضی تواناها دانا هستند (۰/۲۵)	بعضی داناها توانا نیستند. (۰/۲۵)	هیچ دانائی توانا نیست	هیچ بی نیاز از خدا موجود نیست (۰/۲۵)	هیچ موجودی بی نیاز از خدا نیست	بعضی از موجودات بی نیاز از خدا هستند	هر بی نیاز از خدا موجود است (۰/۲۵)	
اصل قضیه	عکس قضیه	نقیض قضیه	متضاد قضیه											
هر دانائی تواناست	بعضی تواناها دانا هستند (۰/۲۵)	بعضی داناها توانا نیستند. (۰/۲۵)	هیچ دانائی توانا نیست											
هیچ بی نیاز از خدا موجود نیست (۰/۲۵)	هیچ موجودی بی نیاز از خدا نیست	بعضی از موجودات بی نیاز از خدا هستند	هر بی نیاز از خدا موجود است (۰/۲۵)											
۷	الف) قیاس استثنائی متصل رفع تالی (۰/۲۵) ب) قیاس استثنائی منفصل حقیقی (۰/۲۵) ج) استدلال تمثیلی (۰/۲۵) د) استدلال استقراء ناقص (۰/۲۵)	۱												
۸	الف) شکل سوم (۰/۲۵) - بعضی حجت تمثیل نیست (۰/۵) ب) شکل اول (۰/۲۵) - به جهت سالبه بودن صغری عقیم است. (۰/۵)	۱/۵												
۹	الف) محسوسات (۰/۲۵) ب) وهمیات (۰/۲۵) ج) بدیهیات ، یا اولیات یا ضروریات (۰/۲۵)	۰/۷۵												
۱۰	جدل (۰/۲۵) ، منظور حضرت ابراهیم (ع) این بود که اگر اینان خدا باشند باید همواره حاضر و ناظر باشند (۰/۲۵) [و یا نباید در آن افول و زوال و غیبت و تغیر و تبدل راه داشته باشد]	۰/۵												
۱۱	مصادره به مطلوب عبارت از این است که نتیجه خود یکی از مقدمات باشد (۰/۲۵) ذکر مثال مناسب (۰/۲۵)	۰/۵												